

Piše: Igor Isailović

Teške odluke

Konzervativni Balkan, pa samim tim i Srbija sigurno nisu plodno tle za donošenje odluka koje nisu bile lake za period iza nas niti će biti lake za period koji sledi. Mehanizam života iza nas učaurio je navike i pravila postupanja čije su posledice zakržljala privreda, prespora birokratija, tinjajući sukobi sa komšijama, očaj i beznađe. Pravilo je da je iluzorno očekivati drugačije rezultate ukoliko se postupa identično kao da vekovima iza nas nije dopreo do ključnih činilaca.

Putem koji se ređe ide krenula je poslednja generacija izvršne vlasti i uspela je da postigne zapanjujuće rezultate.

Niko do sada nije imao hrabrosti da preseče problem društava u restrukturiranju jer je broj lica koja su zavisna od tih društava impresivan, a organi izvrše vlasti nisu imali alternativna rešenja. Da podsetimo, više od decenije Srbija je imala u svetu *sui generis* pojam „društva u restrukturiranju“ tj. prezađuzeno društvo koje ima zakonsku privremenu meru zabrane izvršenja pravosnažnih odluka i zabranu blokade. Takva društva su više od deceniju bila ogroman teret budžetu ali i poveriocima. Niko se nije ni usudio da ukine taj neustavni moratorijum jer je previše porodica (glasača) zavisilo od tih minimalnih zarada. Doneti odluku i rešiti to pitanje bilo je nezamislivo. Gordijev čvor je presečen, moratorijum je pao, pronađeno je spasonosno rešenje i većina društava iz faze restrukturiranja nastavila su novi život, danas profitabilan, sa stabilnim zaradama za sve zaposlene.

Beograd na vodi je preko noći od teme za ponos nacije postao tabu tema zbog dela javnosti dobro etabliranog u medijima, nevladinim organizacijama (sa, najblaže rečeno, sumnjivim izvorima finansiranja) i delu opozicije. Donošenje odluke za realizaciju ovako ambicioznog projekta u devastiranom delu centra jedne prestonice sigurno nije bilo lako. Umesto da kao nacionalno pitanje prvog prioriteta svi pozdravimo ove napore, bili smo svedoci protesta dela javnosti protiv navedenog projekta. Posledice navedenog projekta, s druge strane, bili su totalni procvat građevinske industrije i galo-

pirajući rast BDP-a, budući da građevinska industrija upošljava najveći broj građana svake zemlje pa i naše. Rastom građevinske industrije došlo je i do pada kamatnih stopa pa su optimalni krediti dodatno pospešili razvoj ove grane srpske industrije.

Kakorafiofobija (abnormalni strah od neuspeha ili poraza) je toliko uzela maha u društvu u poslednje dve tri decenije da je danas mnogo lakše prihvatiti poraz i živeti po starom nego pokušati novom strategijom stići do uspeha.

Digitalizacija, život bez šaltera, birokratija bez diskrecionih ovlašćenja, kao misaona imenica dugo su bili utopističke misli najhrabrijih vizionara. Registar privrednih subjekata, registar zaloga, registar dužnika, registar finansijskih lizinga, objedinjena procedura za dobijanje građevinskih dozvola, registar ponuđača, baza katastarskih planova tzv. Geosrbija, online Katastar nepokretnosti, portal su-

Kakorafiofobija (abnormalni strah od neuspeha ili poraza) je toliko uzela maha u društvu u poslednje dve tri decenije da je danas mnogo lakše prihvatiti poraz i živeti po starom nego pokušati novom strategijom stići do uspeha.

dova Srbije, jedinstvena pretraga računa, registar dužnika u prinudnoj naplati, registar menica, e-dnevnik, e-beba su samo počeci onoga što nas čeka u narednoj deceniji. Uspesno realizovanim projektom digitalizacije realno je očekivati da se bar 60% svih problema u birokratiji reši, od nepokretnog čekanja za šalterima pa do iskorenjavanja od sitne do krupne korupcije.

Sledeća teška tema jeste KOSOVO od čijeg rešavanja zavisi mir na Balkanu ali i evrointegracije zemlje. Ne samo to, već rešavanjem ovako bitnog, teškog pitanja zavisi i dalji razvoj privrede Balkana ali i privrede Srbije koja je vodeća država na Balkanu i zbog geostrateškog položaja ali i zbog reformi kroz koje prolazimo. Ni jedna odluka neće biti ni laka niti će predstavljati pobedu za bilo koju stranu. Ali će svaki dogovor biti bolji od nerešenog pitanja. Nestabilnost je nešto što sigurno neće biti okidač za razvoj privrede, za bolji život bilo koga. Naravno, sve ima svoje granice i u svakoj odluci je potrebno izdejstvovati najviše za svoju naciju u svakom pogledu. Naciji bi značilo i regionalno povezivanje, regionalna trgovina, najpovlašćeniji status za svoje građane, mir, prosperitet. Integracije poput evropske unije neće biti toliko bitne u budućnosti kao što će biti regionalne integracije. Regionalne Evropske asocijacije (Balkan, Skandinavske ze-

mlje i razvijene zemlje Evropske unije) gotovo je izvesno da će u narednim decenijama uspostaviti novu uniju koja će moći da parira interesnim zonama koje ne pripadaju Starom kontinentu ali koje svakako imaju određene ekonomske i teritorijalne pretenzije prema njemu. ▢

Igor Isailović, advokat